
Публикуван на: 16-05-2007

Източник: [Портал Европа](#)

Дневник.bg

Ана Миланова - вестник ДНЕВНИК.

Ако има нещо, с което да се запомни тази предизборна кампания, то е скандалът по върховете на властта, започнал между шефа на следствието Ангел Александров и икономическия министър Румен Овчаров и замесил фирми, политици, министри и приятелски кръгове в разширяваща се спирала. Този скандал придаде на първоначално вялата предизборната агитация съвсем нов смисъл - изборите вече не са само състезание за представителство в Европарламента, а битка за оцеляване на полето на вътрешната политика.

Кампанията за избор на български членове на Европейския парламент на 20 май си течеше тихо и почти незабележимо. В разгара ѝ обаче гръмна скандал по високите етажи на властта, който направи тези избори много важни, но съвсем не заради партийното представителство в Страсбург. Събитията породиха коментари колко е крехък балансът в управляващата коалиция, а и в най-голямата партия от нея - БСП, хипотези за промени в правителството, за правителствена криза и дори за предсрочни парламентарни избори. А гласуването за евродепутати тази неделя ще даде моментна снимка на разположението на силите на политическите играчи, която може да послужи за основание за преразпределяне на властови позиции.

Премерването на силите става още по-важно няколко месеца преди местните избори

Дни преди 20 май и премиерът Сергей Станишев обърна перспективата към местния вот. Той предупреди, че местни бизнесмени вече пазаруват гласове за есента и че е "много лесно чрез хвърляне на финансов ресурс в кампания да се вкарат общински съветници, които да отстояват тесни корпоративни интереси на общинско ниво".

На този фон изборите тази неделя ще покажат каква е силата на ГЕРБ, ще намалее ли, или ще се мобилизира електоратът на левицата, ще има ли български евродепутат от десницата и колко ще са хората на Доган, на царя и на "Атака". След първоначалните оценки, че скандалът напълно ще срина избирателната активност, социологическите агенции започнаха да отбелязват лек ръст в готовността на гражданите да стигнат до урните.

Скандалът потопи всички кампании

кратко описа ситуацията политологът Евгени Дайнов. Според него агитацията е започнала с "опит за експертна кампания", но трусове във властта са променили ситуацията, защото "не може да се говори за Европа, след като държавата ти се тресе". Социологът Боряна Димитрова от агенция "Алфа рисърч" също раздели кампанията на два етапа. В първия партиите, примирени с ниската избирателна активност, се бяха съсредоточили само в собствените си електорати. Вторият етап премина изцяло под знака на скандалите в държавата - Румен Овчаров и Александров, очакванията за транспортна стачка и знакови убийства, посочи социологът.

На различно мнение е Румяна Бъчварова от "Маркет линкс" - според нея предизборната кампания е

слаба, но това е по замисъл, а не е резултат от аферата. Кампанията е изключително вяла и в организационен, и в съдържателен план - малко са дебатите, билбордовете и плакатите, липсват и ярки тези, между които да има дебати. Абсолютно никой не акцентира върху възможността избирателите да посочат предпочитанията си в бюлетината - това беше добър момент да се стимулира по-висока активност, допълни Бъчварова. Тя отличи агитацията на НДСВ и на Стефан Софиянски. Само кампанията на царската партия е атрактивна, шумна, отличава се, но ще видим дали е ефикасна - досега резултатът не е пропорционален на похарчените пари, смята тя. Лидерът на ССД пък води лична борба - докато останалите са функционално ориентирани, той работи за себе си, "този който знае", отбеляза социологът.

Боряна Димитрова също отличи кампанията на НДСВ, но и тази на ДПС. Според нея НДСВ е успяла да разшири подкрепата си - с точно насочени послания е привлякла "латентни" привърженици. При формацията на Доган телевизионната кампания беше ориентирана изцяло навън с цел да легитимира ДПС като национална и надетническа формация, докато при обиколките Доган се съсредоточи към традиционния си електорат, отбеляза още тя. В последния месец партиите употребиха

целия агитационен инструментариум

- от обиколки на партийни лидери по районите, през състезание по привличане на чалга звезди и певци, обичайните технопаради, футболни мачове в парка, баскетбол на улицата, чат със симпатизанти в интернет, откриване на алеи и на отдавна договорени инфраструктурни проекти, видеоклипове и скучни телевизионни и радиодebати.

В седмицата след избухването на скандала във властта левицата утрои усилията си. Червеният агитационен автобус е изминал общо 7777 километра, похвалиха се в неделя от БСП. Отчетоха, че са преминали през 46 града и са раздали 260 000 брошури. В същия ден НДСВ пусна жълтия си автобус по улиците на София, предвождан от мажоретки и духов оркестър.

В последните 30 дни партийни представители се разпръснаха из всички краища на страната. Най-активни бяха от ДПС, които "покриха" не само градовете, но и малките села из традиционно силните си райони - Варна, Бургас, Хасково, Кърджали, Разград и т.н. Неформалният лидер на ГЕРБ Бойко Борисов също направи много срещи по места, но ефектните ходове бяха политически, а не агитационни. Той се възползва максимално от скандала с Овчаров, в разгара му направи кръгла маса за борба с корупцията, а след това сезира Европейската комисия за държавна помощ в проекта магистрала "Тракия".

Освен по това кой колко километра ще навърти партиите се съревноваваха и в привличане на най-популярните певци. Дълго време жълтата тениска носеше левицата, която обяви, че Азис ще пее на концертите им из страната. Брожение в партийните редици обаче принуди предизборния щаб да ограничи силно проявите на фолк звездата. Азис се яви само няколко пъти на сцената, но облечен почти академично. НДСВ също влезе в кампанията с песен за любов, хоризонт, роса и "ние с теб правим различен света". Около две седмици преди изборния ден обаче в жълтата централа решили да редактират съчинения от Дони текст, бил твърде отдалечен от партийните цели. От ДПС пък се похвалиха, че песента "Вода" е стигнала на финала на конкурса Евровизия благодарение на гласовете на българските граждани в Турция. Това било резултат на кампания сред изселниците, "контрапункт на отнетата им възможност да гласуват на евровота".

Всички предизборни щабове разпространяваха сходно послание за кандидатите си - нашите са най-добри, най-красиви, най-експерти

При агитацията и десницата, и либералите центристи се похвалиха, че тези избори са тяхна кауза, защото точно те са извоювали еврочленството на България. Традиционно партиите си подсигуриха външна подкрепа. Бившият докладчик за България в Европарламента (ЕП) Джефри ван Орден се срещна поотделно със СДС, ДСБ и Бойко Борисов. НДСВ и ДПС поканиха председателя на групата на Алианса на либералите и демократите за Европа Греъм Уотсън. Симеон Сакскобургготски се видя и с бившия председател на ЕП Пат Кокс. Социалистите получиха подкрепа от зам.-председателя на групата на европейските социалисти Робърт Гьобелс, "Атака" - от Мартин Лудлу - представител на френската партия "Национален фронт". ГЕРБ покани Масимо Романиони от "Форца Италия", който специално цитира мнението на Силвио Берлускони за Бойко Борисов: "Силен политик с физиката на губернатора Арнолд Шварценегер и симпатичен като руския президент Путин."

Дали законовото ограничение за уседналост, което преди месеци предизвика буря в обществото, ще проработи, дали похарчените пари, сценичните изяви, гостите, обиколките и обещанията ще дадат ефект, дали скандалът ще повиши избирателната активност, или ще демотивира допълнително хората, ще си проличи след 20 май. За тогава остава и развързката на скандала, заплел министри и политици.

Кой какво обеща

» БСП - Ще отстояваме Европа да бъде социална, да гарантира социалните права на трудещите се и по-високи доходи. Реформиране на бюджета на ЕС за по-справедливо разпределение на ресурсите, осигуряване на евтини, достъпни и висококачествени обществени услуги.

» ДПС - Събудете се, за да вземете лъвския пай от еврофондовете за земеделието. ДПС ще влезе в Европа с гръм и трясък. Кметовете на ДПС, които докарат повече гласове от парламентарните избори, ще имат шанс за втори мандат.

» НДСВ - Европейците също да научат български думи, а страната ни да не бъде номер 27 в ЕС. Денят на славянската писменост 24 май да стане един от официалните празници на Евросъюза.

» ГЕРБ - За да живеете спокойно четири години, трябва да гласувате за когото трябва. Европейските фондове да финансират изграждането на инфраструктура, проекти в областта на екологията и за хората в неравностойно положение.

» СДС - Отпадане на минималните нива на акцизите за алкохол. Влизане в Шенген. Енергийна независимост. Присъединяване към еврозоната. Отваряне на трудовия пазар на ЕС за българи. Улесняване на достъпа на български стоки до потребителите в съюза. Създаване на конкурентен пазар без държавна помощ за неефективни дейности. България - "новият тигър на ЕС".

» ДСБ - Нашата голяма задача в Европарламента ще бъде да противодействаме на тройната коалиция. Спиране на корупцията при усвояване на еврофондовете. Да се блокира изграждането на АЕЦ "Белене", да се гарантира финансова подкрепа за земеделците, свободен достъп до трудовия пазари на ЕС, влизане в Шенген. Европарламентът да осъди комунизма. Политическа и енергийна независимост от Русия, Турция да прекрати да се намесва в българската политика чрез подкрепа за ДПС, членство на Македония в ЕС.

» "Атака" - Продължаваме битката за България. ДПС трябва да бъде изтласкано от властта. Искामе с фондовете най-напред да започнем да строим болници, училища и хубави европейски затвори, в които трябва да влезе мафията. Ще направим преглед на приватизационните сделки. "Атака" е твърдо против бюрократизацията на ЕС и обезличаването на нациите, в Европейския парламент ще се борим България да има своя суверенитет. Решително противопоставяне на членството на Турция.